

(culpa levis). Hrubá (nápadná) nedbalost jest, jak vyplývá z protikladu lehkého zavinění, neobyčejné zanedbání nutné péle a opatrnosti, které se dopouští jen člověk obzvlášť neopatrný nebo lehkomyšlný (srv. Ehrenzweig II/1 1928, str. 58), který nedbá ani toho stupně opatrnosti, jehož jsou schopni i lidé méně způsobilí než člověk prostředních schopností (Krainz I 1899, str. 381; srv. též rozh. č. 4029 Sb. n. s.). Vychází-li se z tohoto určení pojmu nápadné nedbalosti, nelze nazvat chování žalované firmy v souzeném případě nápadně nedbalým. Dopisem ze dne 10. března 1932 upozornil sice žalobce žalovanou firmu, že musí najaté místnosti vykliditi a odevzdati žalobci dne 1. dubna 1932, kdyby jeho podmínky nepřijala, a dopisem ze dne 25. března 1932, zamítнув nabídku učiněnou mu žalovanou dopisem ze dne 15. března 1932, oznámil jí, že trvá na podmínkách oznámených jí dne 10. března 1932 a že jinak má již jiného nájemníka, který by najal celý objekt, což pro žalobce bylo výhodnějším; jistě lze však rozuměti dopisu ze dne 25. března 1932 tak, že by žalobce byl ochoten prodloužiti nájemní smlouvu do konce roku 1932, kdy žalovaná ještě nyní přijala jeho podmínky ze dne 10. března 1932. Nebyl tedy rozdíl požadavku žalobce a nabídky žalované značný, neboť žalobce žádal dopisem ze dne 10. března 1932, aby mu žalovaná nájemné za celou nájemní dobu do konce roku 1932 platila předem, kdežto žalovaná dopisem ze dne 3. března 1932 mu oznámila, že je ochotna složiti nájemné, připadající na celou dobu nájmu u spořitelny města N. tak, že by vždy nájemné za čtvrt bylo poukázáno žalobci předem a zbytek že by zůstal pro něho v úschově až do doby splatnosti a byl by vrácen žalované firmě jen v případě předčasného rozvázání nájemní smlouvy výpovědí danou žalobcem. Všechny ostatní podmínky žalobcovy přijala žalovaná již dřívějším dopisem, a ježto rozdíl mezi jejími podmínkami a návrhem žalobcovým byl tedy zcela nepatrný, mohla žalovaná v dobré víře předpokládati, že žalobce přijme její nabídku ze dne 30. března 1932, a že nájem do konce roku 1932 bude prodloužen, a to tím více, když podle zjištění odvolacího soudu se žalobce zaměstnanci žalované firmy v N. v kritické době o nutnosti vyklizení najatých místností vůbec nezmiňoval a žalovanou firmu ani ústně, ani písemně neupozornil na to, že má zvláštní zájem na tom, aby v případě nepřijetí jeho podmínek najaté místnosti byly vyklizeny přesně dne 1. dubna 1932. Odpověď na její nabídku ze dne 30. března 1932 nemohla žalovaná obdržeti při užití obyčejného poštovního spojení před termínem vyklizení a nelze proto tvrditi, že by každý, i méně opatrný a nadaný člověk musil v daném případě si býti vědom toho, že nevyklizením najatých místností přesně v den skončení nájmu by mohl porušiti oprávněný zájem odpůrcův. Bylo proto již z tohoto důvodu obnoviti rozsudek první stolice.

Čís. 15952.

Povolil-li soud odklad exekuce bez uložení jistoty, ježto mu v té době nebylo známo, že vylučovací žaloba byla podána osobou, na niž se vztahuje velící předpis § 44, odst. 2, č. 2 v doslovu čl. V, č. 3 zák.

č. 161/1936 Sb. z. a n., nemůže vymáhající věřitel tuto skutečnost uplatňovati pro zákaz novot rekursem; může však dodatečně navrhnouti, aby povolený již odklad exekuce byl učiněn závislým na složení přiměřené jistoty, uváděje skutečnosti, které soudu v době povolení odkladu exekuce nebyly a nemohly býti známy a pro které by byl povolil odklad jen s uložením jistoty, kdyby mu v té době byly bývaly známy.

(Rozh. ze dne 19. března 1937, R II 53/1937).

Návrhu žalobce, který podal na žalovaného žalobu vylučovací podle § 37 ex. ř., na odklad exekuce na vylučované svršky až do pravoplatného rozhodnutí sporu, bylo vyhověno bez uložení jistoty. Po právní moci tohoto usnesení navrhl žalovaný, aby byl další odklad exekuce učiněn závislým na složení jistoty, ježto žalobce jest synem povinného a též ostatní podmínky předpisu § 44, odst. 2, č. 2 ex. ř. ve znění čl. V, č. 3, zák. č. 161/1936 Sb. z. a n. jsou splněny. Soud první stolice vyhověl návrhu žalovaného a uložil žalobci složení jistoty 200 Kč do 8 dnů po právní moci usnesení. Rekursní soud zamítl návrh žalovaného.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody :

Rekursní soud zrušil usnesení soudu první stolice, správně změnil toto usnesení a zamítl návrh žalovaného, aby povolený odklad exekuce byl učiněn závislým na složení jistoty — v podstatě proto, že i podle nového doslovu § 44, odst. 2, ex. ř. lze, byl-li již povolen odklad exekuce, dodatečně uložit navrhovateli složení jistoty jen tehda, nastanou-li teprve po povolení odkladu skutečnosti, jež činí pravděpodobným ohrožení uspokojení vymáhajícího věřitele. Ve všech ostatních případech je prý soud, právě tak jako strany, vázán pravoplatným usnesením (t. j. usnesením povolujícím odklad exekuce bez složení jistoty), a je ponecháno stranám, aby si proti takovému usnesení stěžovaly. Nehledíc k tomu, že napadené usnesení neuvádí v tomto směru nové znění § 44, odst. 2, ex. ř. správně, — ježto podle § 44, odst. 2, č. 3 ex. ř. v doslovu čl. V, č. 3 zákona ze dne 16. června 1936, č. 161 Sb. z. a n. může býti v případě upraveném v tomto ustanovení navrhovateli, na jehož žádost byl povolen odklad exekuce, uloženo složení jistoty, uvede-li vymáhající věřitel po povolení odkladu okolnosti, které činí pravděpodobným ohrožení jeho uspokojení a které dříve uvést nemohl, — bylo by lze s názorem rekursního soudu, že v ostatních případech nového doslovu § 44, odst. 2, ex. ř. nemůže vymáhající věřitel uvést po povolení odkladu exekuce okolnosti, jež jsou podmínkou uložení jistoty, souhlasiti, jde-li o případ č. 1 druhého odstavce § 44 ex. ř. V takovémto případě má soud při rozhodování o návrhu na povolení odkladu exekuce zpravidla plný podklad pro posouzení, zda jest povolení odkladu učiniti závislým na složení přiměřené jistoty navrho-

vatelem, neboť může ze spisů nebo z listinného osvědčení seznati, zda skutečnosti, na kterých se zakládají námitky proti nároku nebo proti povolení exekuce (§§ 35 a 36 ex. ř.) jsou či nejsou prokázány listinami nebudícími pochybností. Povolí-li v takovém případě soud odklad exekuce bez uložení jistoty, může se vymáhající věřitel, má-li za to, že soud porušil velící předpis § 44, odst. 2, č. 1 nového znění ex. ř., domáhati rekursem změny dotčeného usnesení tak, aby bylo povolení odkladu exekuce učiněno závislým na složení jistoty navrhovatelem. Jinak však je tomu v případě § 44, odst. 2, č. 2, novelisovaného znění ex. ř., podle něhož jest povolení odkladu exekuce učiniti závislým na složení přiměřené jistoty navrhovatelem, jestliže osoba blízká dlužníkovi (§ 35 konk. ř.), nebo jiná osoba žijící s ním ve společné domácnosti podá vylučovací žalobu (§ 37 ex. ř.) později než 14 dní po výkonu zabavení movitých věcí hmotných a neosvědčí, že mohla o výkonu zvědět teprve krátce před uplynutím této lhůty nebo po ní a že žalobu podala bez zbytečného průtahy. V tomto případě soud, rozhodující o návrhu žalobce na povolení odkladu exekuce, velmi často nebude moci seznati již z podané vylučovací žaloby po případě z exekučních spisů, zda je tu základní podmínka pro uložení jistoty, totiž zda je navrhovatel osobou blízkou dlužníku nebo že s ním žije ve společné domácnosti. Povolil-li v takovém případě soud, který rozhoduje o návrhu na povolení odkladu exekuce bez ústního jednání a zpravidla i bez jakéhokoli dalšího šetření, odklad bez uložení jistoty, ježto mu v té době nebylo známo, že vylučovací žaloba byla podána osobou, na niž se vztahuje dotčené zákonné ustanovení, nemohl by vymáhající věřitel tuto skutečnost s úspěchem uplatňovati v rekursu proti usnesení prvního soudu, ježto i pro opravné prostředky v řízení exekučním platí zákaz novot. Rekurs vymáhajícího věřitele byl by tu vhodným prostředkem k hájení jeho práv jen tehda, kdyby soud porušil velící předpis § 44, odst. 2, čís. 2, ex. ř., t. j., kdyby povolil žalobci odklad exekuce bez uložení jistoty přes to, že měl ve spisech plný podklad pro poznání, že tu jsou všechny předpoklady řečeného ustanovení pro obligatorní uložení jistoty. Aby však v ostatních případech, kde pro toto poznání není ve spisech podkladu, nebyl zmařen účel řečeného ustanovení, jímž má býti vymáhající věřitel zvláště chráněn před bezdůvodnými vylučovacími žalobami, podanými osobami v něm uvedenými bezprostředně před nařízeným prodejem zabavených věcí, musí býti vymáhajícímu věřiteli dovoleno, aby obdobně jako v případě č. 3 druhého odstavce § 44 ex. ř. navrhl dodatečně, aby povolený již odklad exekuce byl učiněn závislým na složení přiměřené jistoty, uvede-li při tom okolnosti, které soudu v době povolení odkladu exekuce nebyly a nemohly býti známy a pro které by byl povolil odklad jen s uložení jistoty, kdyby mu v té době byly bývaly známy, — že totiž navrhovatel je osobou blízkou dlužníkovi nebo že s ním žije ve společné domácnosti, — a soud je v takovém případě povinen uložit navrhovateli složení jistoty dodatečně a učiniti na jejím složení závislým povolení odkladu exekuce, shledá-li, že by tak byl býval podle uvedeného velícího zákonného předpisu musel učiniti již pro povolení odkladu exekuce, kdyby byl býval věděl, že tu jsou předpoklady uvedeného před-

pisu. V souzeném případě zvěděl prvý soud teprve z návrhu učiněného žalovaným vymáhajícím věřitelem při ústním jednání dne 19. listopadu 1936, že žalobce, jehož návrhu na povolení odkladu exekuce bylo vyhověno bez uložení jistoty, je vlastním synem dlužnice Marie I-ové, a ježto byla žaloba podána později než 14 dní po výkonu zabavení movitých věcí a žalobce neosvědčil, že mohl o výkonu zvědět teprve krátce před uplynutím této lhůty nebo po ní a že žalobu podal bez zbytečného průtahy, — učinil dodatečně další odklad exekuce právem, závislým na složení přiměřené jistoty navrhovatele.

Čís. 15953.

Zemědělským pachtem ve smyslu vlád. nař. č. 168/1936 Sb. z. a n. není pacht pouhé budovy a zařízení bez zemědělských pozemků, třebaže by šlo o budovu potřebnou k provozování zemědělství a k výhradnímu zpracování jeho výrobků, jako jest tomu na př. u mlýna.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, R I 187/1937).

Soud první stolice zamítl návrh pachtýřů mlýna na úpravu pachtovného za pachtovní rok 1935—1936 podle vládního nařízení ze dne 19. června 1936, č. 168 Sb. z. a n. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. **Důvody:** § 1 vlád. nař. se týká pachtýře zemědělských pozemků, který pachtovaný pozemek sám nebo se svou rodinou obdělává a nemá svých i pachtovaných pozemků více než 8 ha; § 8, odst. 1, řeč. vlád. nař. se týká pachtýře zemědělských celků, jako jsou dvory, statky, nebo usedlosti, nepřesahuje-li výměra zemědělské půdy vlastní i pachtovné 50 ha. Z toho vychází jasně najevo, že zde je podmínkou držba vlastní nebo pachtované půdy zemědělské a nikoli jenom pacht nějakého objektu, který slouží pouze k zpracování zemědělských výrobků, aniž by při objektu tom bylo dostatek zemědělské půdy, z které by se výrobky ty zpracovaly. Ostatně se v § 8, odst. 1, uved. vlád. nař. mluví o hospodářských celcích, jako jsou dvory, statky, nebo usedlosti a nemůže tedy býti sporu o tom, že vytčené objekty ve své podstatě zahrnují v sobě zemědělskou půdu a že nemůže mezi ně patřit mlýn bez vlastní nebo pachtované půdy.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení není nezákonné proto, že prohlásilo, že pacht mlýna bez pozemků nepodléhá úpravě pachtovného podle vládního nařízení č. 168/1936 Sb. z. a n. § 8 uvedeného vládního nařízení mluví sice o »hospodářských celcích« a nikoli výslovně o »zemědělských celcích«, avšak z celého jeho smyslu a obsahu a ze srovnání jeho s předpisy §§ 1 až 7 řeč. vlád. nař. jde najevo, že pod pojmem »hospodářský